

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N7

21.01.2020

საერთო მონაცემები

საქმიანობის დასახელება: ქალაქის ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმოს (ნარჩენების აღდგენა) ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „მარიამი 2019“, ქ. თბილისი, ლითონ-კონსტრუქციის VI დასახელება, N116, ბ-6;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, ქინძმარაულის ქ. N40-ის მიმდებარედ;

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 05.12.2019

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: ფ/პ გიული დარციმელია

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში, შპს „მარიამი 2019“-ის მიერ წარმოდგენილია ქ. თბილისი, ქინძმარაულის ქ. N40-ის მიმდებარედ ქალაქის ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმოს (ნარჩენების აღდგენა) ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

საქმიანობის განხორციელება დაგეგმილია ქ. თბილისში, სამგორის რაიონში, ქინძმარაულის ქუჩა N40-ის მიმდებარედ, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე, საკადასტრო კოდით: ს/კ 01.19.32.001.048. საპროექტო ტერიტორია და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობები წარმოადგენს ფ.პ. ლუბა ჯიბლაძის საკუთრებას, რომლის ნაწილსაც 400 მ² იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე განკარგავს შპს „მარიამი 2019“. საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი მოსახლე დაშორებული 45 მეტრით, 70 მეტრში გადის გარდაბნის გზატკეცილი, დასავლეთით 30 მეტრში განთავსებულია სასაწყობე და მეტალის ნაკეთობების დამამზადებელი ობიექტი, საწარმოდან სამხრეთ-აღმოსავლეთით, 250 მეტრში მდებარეობს საავიაციო ქარხნის აეროდრომის ტერიტორია.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოში დაგეგმილია ჩინური წარმოების (1092 Paper make line) დანადგარის მონტაჟი, რომლის მაქსიმალური საპროექტო წარმადობა შეადგენს 2000 კგ-ს დღე/ღამეში, წელიწადში კი 660 ტონას. საწარმოში აღნიშნული რაოდენობის პროდუქციის (ჰიგიენური ქალაქის) წარმოებისათვის, გადამამუშავდება 2200 კგ მაკულატურა, ანუ 726 ტონა წელიწადში. საწარმოში დასაქმებული იქნება 16 ადამიანი. საწარმოსთვის საჭირო ნედლეულის შემოტანა იგეგმება სხვადასხვა მომწოდებლებისგან.

საწარმოო ციკლის პირველ ეტაპზე ხორციელდება ხელით მაკულატურის გადარჩევა, პლასტმასის, მეტალის, თოკების, წებოვანი ლენტის განცალკევება. ხელით გადარჩეული

მაკულატურა მიეწოდება ჰიდრო დამაქუცმაცებელს, რომელიც ახორციელებს ნედლეულის ბოჭკოების განშრევებას წყლის საშუალებით. შემდგომ დაქუცმაცებული მასა გადადის მეორე რეზერვუარში, საიდანაც წყლის ტუმბოს საშუალებით გადადის მესამე რეზერვუარში. საბოლოო დაქუცმაცებული მასა ჩამოედინება კაპრონის ბადურაზე, საიდანაც წყალი ჩაედინება სპეციალურ სალექარ რეზერვუარში. კაპრონის ბადურაზე ჩამოდენილი ქაღალდის მასა ეკვრის ქაღალდის საშრობ ცილინდრს, რომელიც ცხელდება ორთქლის საშუალებით, ბუნებრივ აირზე მომუშავე საქვაბეში. საბოლოოდ გამომშრალი მიღებული ქაღალდი ეხვევა დიდ რულონებად, რომლიდანაც შემდგომ გადახვევა ხდება სპეციალური ქაღალდის გადასახვევი დანადგარის მეშვეობით პატარა რულონებად, რომელსაც შემდგომ ეკვრის ეტიკეტი და იჭრება ქაღალდის საჭრელი ხერხით. ჭრის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენები ბრუნდება წარმოებაში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ობიექტს საქვაბე მეურნეობისთვის აქვს ცალკე მიშენებული შენობა, სადაც ორთქლის საქვაბესთან ერთად განთავსებულია 16 მ³ მოცულობის წყლის რეზერვუარი. საქვაბეს დანაკარგის შესავსებად დღე-ღამეში ესაჭიროება 1 მ³ წყალი (წელიწადში 330 მ³), რომელიც ორთქლის სახით გამოიყოფა ატმოსფეროში.

განცხადების მიხედვით, საწარმოო წყალთან ერთად გამოყოლილი დაქუცმაცებული მასა ილექება სალექარ რეზერვუარში, რომელიც იწმინდება ყოველ მესამე დღეს. სალექარ რეზერვუარში დალექილი წყლის ძირითადი მასა სპეციალური წყლის ტუმბოთი გადაიქაჩება წყლის რეზერვუარში, რომელიც გამოიყენება განმეორებით მაკულატურის გადასამუშავებლად, ხოლო საწარმოო პროცესში წარმოქმნილი წყლის ნაწილის ჩაშვება იგეგმება ქ. თბილისის საკანალიზაციო სისტემაში.

საწარმოო მიზნებისთვის იგეგმება თვეში 120 მ³ წყლის, ხოლო წელიწადში 1320 მ³ წყლის გამოყენება, აღნიშნული წყალი ბრუნვითი სისტემით მიეწოდება ქაღალდის დამაქუცმაცებელ დანადგარს. საწარმოო პროცესში ასევე გამოიყენება ბუნებრივი აირი 25მ³/სთ-ში, რომელიც წელიწადში შეადგენს 198000 მ³. საყოფაცხოვრებო და საწარმოო მიზნებისათვის წყლის მომარაგება ხორციელდება ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემიდან, ხოლო სამეურნეო-ფეკალური წყლების ჩაშვება მოხდება ქ. თბილისის საკანალიზაციო სისტემაში.

სკოპინგის ანგარიშში განხილულია პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები, კერძოდ არაქმედების, ტექნოლოგიური და ტერიტორიის შერჩევის ალტერნატივები.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება მოსალოდნელია როგორც ორთქლის საქვაბეში ბუნებრივი აირის წვისას, ასევე მიღებული ჰიგიენური ქაღალდის საჭირო ზომებად დაჭრისას. წინასწარი შეფასებით, დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე მოსალოდნელი არ არის ხმაურისა და ვიბრაციის დასაშვებ ნორმებზე გადაჭარბება. ამასთან, გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ხმაურის გამომწვევი დანადგარები განთავსებული იქნება დახურულ შენობაში.

საწარმოში მოსალოდნელია როგორც საყოფაცხოვრებო, ისე საწარმოო ნარჩენის წარმოქმნა. საყოფაცხოვრებო ნარჩენი განთავსდება საწარმოს ტერიტორიაზე დადგმულ კონტეინერებში და ხელშეკრულების საფუძველზე პერიოდულად გატანილ იქნება ადგილობრივი

დასუფთავების სამსახურის მიერ მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე. ასევე ნარჩენი წარმოიქმნება სალექარში დალექილი ქაღალდის დაქუცმაცებული, წყალში გახსნილი მასის სახით, რომლის ძირითადი ნაწილი ბრუნდება კვლავწარმოებაში, ხოლო ნაწილი გატანილი იქნება ქალაქის საყოფაცხოვრებო ნაგავსაყრელზე. საწარმოო პროცესში ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელია მხოლოდ მაკულატურის ხელით გადარჩევისას. აღნიშნული ნარჩენები საყოფაცხოვრებო ნარჩენებთან ერთად შეგროვდება და სამართავად გადაეცემა ქ. თბილისის დასუფთავების სამსახურს.

აღნიშნული სკოპინგის ანგარიში 2019 წლის 9 დეკემბერს განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და სამგორის რაიონის გამგეობის შენობის საინფორმაციო დაფაზე. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროში დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით საზოგადოების მხრიდან შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

დაგეგმილ პროექტთან დაკავშირებით 2019 წლის 26 დეკემბერს ქ. თბილისში, სამგორის რაიონის გამგეობის შენობაში სამინისტროს ორგანიზებით გაიმართა სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა. განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი, საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიის შპს „მარიამი 2019“-ის წარმომადგენელი, სკოპინგის დოკუმენტაციის მომამზადებელი და აგრეთვე სამგორის რაიონის გამგეობის წარმომადგენელი. საჯარო განხილვის ფარგლებში პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები არ გამოთქმულა.

საჯარო განხილვის ფარგლებში საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელმა დაათვალიერა ქაღალდის ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმოს საპროექტო ტერიტორია. განხორციელებული საპროექტო ტერიტორიის დათვალიერებისას გამოვლინდა, რომ შესაბამისი დანადგარის მოწყობის სამუშაოები უკვე დაწყებული იყო.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების შესახებ.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;

3. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გზმ ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;

4. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის აღწერა;
- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- დეტალური ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის შესახებ (GPS კოორდინატები, shape ფაილები, საკადასტრო მონაცემი, დაზუსტებული მანძილი უახლოეს მოსახლემდე, მდინარემდე და ცენტრალურ გზამდე);
- ტერიტორიის მიმდებარედ და 500მ-იანი რადიუსის მანძილზე არსებული ობიექტების შესახებ ინფორმაცია, დანიშნულების მითითებით;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები კერძოდ, ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტები, ტექნოლოგიური ალტერნატივები და შერჩეული ალტერნატივის (ტერიტორია, ტექნოლოგია) დასაბუთება გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით;
- საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული ინფრასტრუქტურული ობიექტების დეტალური აღწერა;
- საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა; ნარჩენების დამუშავების ტექნოლოგიური ციკლის და ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული დანადგარების დეტალური აღწერა (ტექნიკური პარამეტრები);
- ნარჩენების დამუშავების პროცესში გამოყენებული ქიმიური რეაგენტების შესახებ ინფორმაცია (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- დასამუშავებელი ნარჩენების რაოდენობა, კლასიფიკაცია და წარმოშობა (ნარჩენების კოდი და დასახელება ნარჩენების მართვის კოდექსის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე მიღებული დადგენილების შესაბამისად);
- ნედლეულის ტრანსპორტირების საკითხები;
- გადასამუშავებელი პროდუქციის დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია;
- მზა პროდუქციის დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია;
- **ნარჩენების აღდგენის ან განთავსების ოპერაციის კოდეზი და აღწერილობა ნარჩენები მართვის კოდექსის I ან II დანართის შესაბამისად;**
- ექსპლუატაციის დროს წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობის და მახასიათებლების შესახებ ინფორმაცია და მათი მართვის ღონისძიებების დეტალური აღწერა (საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების „სახეობების და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხისა და კლასიფიკაციის“ მოთხოვნების შესაბამისად);
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი გზის შესახებ;

- საწარმოს სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
 - საწარმოო პროცესში გამოყენებული ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის დეტალური აღწერა; საწარმოო წყლების მართვის საკითხები;
 - სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო წყლების მართვის საკითხი;
 - სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხი;
 - სალექარში დაგროვილი მასის მართვის საკითხები;
 - საწარმოს ფუნქციონირებისას შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;
 - საწარმოს გენერალური გეგმა;
 - საწარმოს ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;
- 5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:**
- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს ექსპლუატაციის დროს, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების სახეობები და რაოდენობა და სხვა.
 - ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. სადაც ასახული უნდა იყოს: ატმოსფერული ჰაერის ფონური მდგომარეობა; ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილი უნდა იყოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები; (უახლოეს მოსახლემდე მანძილის გათვალისწინებით);
 - ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებებზე მონიტორინგის განხორციელების საკითხები (ინსტრუმენტული გაზომვა, შესაბამისი მოწყობილობებით ონლაინ რეჟიმში გაზომვა და სხვა);
 - ხმაურის წყაროები და მათი მახასიათებლები, ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები; ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება (უახლოეს მოსახლემდე მანძილის გათვალისწინებით);
 - ზემოქმედება ნიადაგზე და გრუნტის ხარისხზე და შესაძლო დაბინძურება, შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება;
 - კუმულაციური ზემოქმედება 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების გათვალისწინებით და ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის
 - სრულყოფილად იქნეს შეფასებული მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედება;

- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ინფორმაცია ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;

გზმ-ს ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს დაზუსტებული ინფორმაცია, კერძოდ:

- სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილ ნახაზში 3.2.1 - საწარმოო ტერიტორიის გენ-გეგმა შეიცავს ხარვეზს, გზმ-ის ანგარიშში საწარმოო ობიექტების ნუმერაცია აღნიშნულ ნახაზში წარმოდგენილი უნდა იქნეს კორექტირებული სახით.
- გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერთან“ საწარმოო წყლის თბილისის საკანალიზაციო ქსელში ჩაშვებასთან დაკავშირებული შეთანხმების ამსახველი დოკუმენტი.

❖ გზმ ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „მარიამი 2019“-ის მიერ წარმოდგენილ ქ. თბილისში, ქინძმარაულის ქ. N40-ის მიმდებარედ ქალაქის ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმოს (ნარჩენების აღდგენა) ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.